

Kommunledningskontoret
Kommunfullmäktige

Datum:
2021-02-25

Diarienummer:
KSN-2021-00094

Handläggare:
John Hammar

Inlämnade interpellationer 1 mars 2021

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om tolkar från Therese Rhann (-) inte får ställas, samt
2. **att** övriga interpellationer får ställas och besvaras på kommunfullmäktiges kommande sammanträde den 22 mars 2021.

Ärendet

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här sin motivering:

Therese Rhanns (-) interpellation får inte ställas. En interpellation ska enligt 5 kap. 61 § kommunallagen ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Motiveringen i Therese Rhanns interpellation berör förhållandena i sjukvården, vilket inte är ett av kommunens ansvarsområden. Eftersom motiveringen och frågeställningen inte hör ihop får interpellationen inte ställas.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation om biologisk mångfald från Anette Fischer (V)
- Interpellation om tolkar från Therese Rhann (-)
- Interpellation om miljömålen från Hanna Victoria Mörck (V)
- Interpellation om ABW från Hanna Victoria Mörck (V)
- Interpellation om möten över generationsgränser från Stina Jansson (FI)
- Interpellation om medborgarlöfte för Gottsunda-Valsätra från David Perez (SD)
- Interpellation om Uppsalahem och hyreskontrakt från Tobias Smedberg (V).

Vilda pollinatörer hotas – vad gör Uppsala kommun?

Läget för de vilda pollinatörerna är allvarligt. Kemiska bekämpningsmedel, födobrist, ett förändrat landskap och klimatförändringar är några av de faktorer som hotar dem. Det får allvarliga konsekvenser för den biologiska mångfalden.

Det behövs omfattande insatser för att gynna pollinatörer. Kommunen kan använda egen mark för att bevara och återskapa viktiga livsmiljöer; till exempel ändra skötseln på bortglömda gräsytor (impediment) till ängar, återskapa blommande vägrenar, dikesrenar och kantzoner. Bristen på vilda blommor är en av de största orsakerna till att vilda bin och andra pollinerande insekter minskar. Att gynna pollinatörer i kommunen är en förhållandevis billig men väldigt viktig insats. Det handlar om att långsiktigt planera för goda livsmiljöer och att etablera samverkan med andra aktörer.

Genom praktiska insatser och fysisk planering har kommunerna stor rådighet över att skapa förutsättningar för fungerande ekosystem och biologisk mångfald.

I Naturskyddsföreningens rapport över Sveriges bi-vänligaste kommuner 2020 har 212 (73%) kommuner bidragit och svarat på enkäten. Dock inte Uppsala kommun. Det är tråkigt, att vi inte kan redovisa om eller hur vi planerar för den biologiska mångfalden.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ordförande i miljö- och hälsoskyddsnämnden:

- Vad gör Uppsala kommun för att gynna pollinatörer såväl i policys, mål och handlingsplaner som i det praktiska arbetet?
- Har kommunen någon samverkan med andra aktörer i vad gäller att gynna bin, humlor och andra pollinerare?

Anette Fischer (v)

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling

Hedersrelaterat våld är ett allvarligt och stort problem i såväl Uppsala som i övriga Sverige. Det är något som vi måste bekämpa och motverka på alla nivåer och i alla verksamheter.

Tyvärr är det vanligt inom sjukvården att män närvarar som tolkar åt kvinnliga anhöriga vid kvinnans kontakt med vården. Det är ofta upp till den enskilde läkaren, sjuksköterskan etc att avgöra om det ska tillåtas eller inte vid ett patientbesök. Socialstyrelsen har i en rapport från 2018 påpekat att det är och kan äventyra patientsäkerheten att patienten har en beroenderelation till den som följer med och tolkar. Det är önskvärt att tolkar ska vara professionella och neutrala.

Jag anser att det här måste motverkas då det kan underlätta utövandet av hedersrelaterat våld och förtryck när en manlig anhörig tillåts närvara och kontrollera vad som händer och sägs då en kvinna söker kontakt med olika tjänster inom välfärden.

Har Uppsala kommun gjort någon kartläggning av hur vanligt det aktuella problemet är inom kommunen?

Vad gör Uppsala kommun för att motverka att män används som tolkar åt kvinnliga anhöriga vid kontakter med kommunala verksamheter som vård, skola, socialtjänst mm?

Ingår miljömålen i nämndens arbete?

Nyligen kunde Sveriges Radio P4 Uppland rapportera om det dystra läget för Uppsalas uppfyllelse av miljömålen. Enligt den årliga regionala uppföljningen klarade Uppsala län bara av ett av tolv mål. Landshövding Göran Enander sa då i en intervju att han är pessimistisk om målen alls kan nås.

Målet *Bara naturlig försurning* uppnåddes. Utvecklingen mot målet *Frisk luft* har varit positiv och målet bedöms vara nära att ha nåtts. Men i målen *Grundvatten av god kvalitet* och *Ett rikt växt- och djurliv* har trenden varit negativ, medan övriga målen har varit stabila.

Kommunalråd Rickard Malmström intervjuades i samband med rapporteringen och sade att för att komma ikapp miljömålen måste vi måste börja med att öka den politiska viljan. Enträget arbete och åtgärder behövs för att nå målen. Vidare säger Rickard Malmström att kommunen har ett stort ansvar för att se till att målen uppföljs.

Vi kan bara hålla med. Men var ligger ansvaret? Gatu- och samhällsmiljönämnden, tillsammans med de övriga fysiska planeringsnämnderna Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt Plan- och byggnadsnämnden har ansvar över beslut som rör vår miljö och således bör de också ha stora möjligheter att påverka utvecklingen positivt. Frågan som kvarstår är hur och till vilken grad miljömålen genomsyrar nämndernas arbete.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ordföranden i gatu- och samhällsmiljönämnden Rickard Malmström:

- Har gatu- och samhällsmiljönämnden med miljömålen som ett perspektiv när nämnden svarar på remiss eller fattar beslut?
- Om svaret på den frågan är ja, vilka ytterligare steg kan och bör nämnden ta för att beakta miljömålen i sitt arbete, för att vi bättre ska lyckas med att uppnå dessa mål?

Hanna Victoria Mörck (v)

Är det hälsosamt med jobb i kontorslandskap (ABW)?

Förr hette det kontorslandskap, idag heter det aktivitetsbaserade arbetsplatser förkortat till ABW. Onekligen ett trevligare namn på en relativt gammal företeelse för att spara pengar. Det pågår en stor omställning på våra arbetsplatser på kontor i hela Sverige. I Uppsala planeras för kontorslandskap i det kommande renoverade och utbyggda stadshuset. Hit ska också stora delar av förvaltningarna flytta. Medarbetare sitter idag på andra kontor och med andra förutsättningar.

Forskning pekar på att smittspridning, inte bara av corona, kan vara något högre i kontorslandskap. Medarbetare påpekar att de inte känner delaktighet i besluten att gå över till kontorslandskap. Forskning från Malmö universitet, samt medarbetare har pekat att kontorslandskap inte är särskilt lämpligt för arbete som kräver koncentration och hög grad av sekretess. Arbetsmiljöverket pekar även på att vi behöver "hjärnvänliga" arbetsplatser då åtminstone 15% av den arbetsföra befolkningen har behov av det. För den här gruppen är kontorslandskap direkt olämpliga.

Studier pekar på att just koncentration och sekretess leder till att fler jobbar hemma och att det i sig har negativ påverkan på arbetsmiljön och arbetsresultatet som helhet. Det blir fler mejl, fler missförstånd. En viktig del för att minska negativa faktorer, är sannolikt att medarbetarna är med och påverkar utformningen av det nya kontorslandskapet.

Detta ställs mot bakgrunden av att medarbetare på olika förvaltningar inom Uppsala kommun har uttryckt oro över hur väl sekretessen kommer att fungera i det öppna kontorslandskapet, hur arbetsförmågan kommer att påverkas samt missnöje med sättet på vilket beslut har fattats och förändringen kommunicerats. En känsla av bristande delaktighet i viktiga beslut som rör den egna arbetsplatsen riskerar därmed att uppstå.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

1. Hur har medarbetarna fått vara med och påverka sin framtida arbetsplats i stadshuset?
2. Kommer de medarbetare med arbetsuppgifter som innebär krav på sekretess och koncentration att sitta i kontorslandskap?
3. Hur ser kommunens beredskap ut gällande att undvika smittor i framtidens kontorslandskap?
4. Uppsala kommun har en ambition att människor med olika funktion ska kunna arbeta på kommunen, hur väl fungerar den ambitionen med att alla ska arbeta i kontorslandskap, och vilka lösningar finns?

Hanna Victoria Mörck (v)

Interpellation: Möten över generationsgränser

Äldres isolering blir ett allt större problem. Ett sätt att motverka isoleringen är att skapa mötesplatser över generationsgränserna.

Integrerade verksamheter har uppmärksammats på senaste bland annat i TV4 med programmet ”Fyraåringarna på äldreboendet” där en förskoleklass integrerades med ett äldreboende i Norrtälje under sex veckors tid. Psykologer, beteendevetare och personal märkte efter projektet en starkt ökad livslust bland de äldre samt utökade kognitiva färdigheter. Även hos barnen sågs positiva effekter efter projektet; kreativiteten ökade och barnen blev bättre på att lösa konflikter.

Verksamheter där äldreomsorg och barnomsorg möts skapar förståelse över generationsgränser, ökar barns och äldres välbefinnande, och motverkar generationssegregering. Även om pandemin och rådande omständigheter gör den här typen av verksamheter svåra just nu så är ändå ämnet intressant att diskutera inför en framtid då det åter är möjligt.

Att åldras ska inte innebära att marginaliseras från samhället och avskärmats på boenden, utan ska istället innebära att kunna vara aktiv i samhället och möta andra generationer och människor i sin vardag.

Med anledning av detta frågar jag Äldrenämndens ordförande Eva Christiernin (S) :

- På vilka sätt arbetar Uppsala kommun aktivt för att skapa mötesplatser mellan äldre och barn?
- Finns det planer för att skapa fler mötesplatser mellan äldre och barn inom kommunens verksamheter när pandemins restriktioner och begränsningar upphör, exempelvis genom en integration av barn- och äldreomsorg?

Stina Jansson (F!)

Interpellation om medborgarlöfte för Gottsunda-Valsätra

För snart två år sedan skrev kommunen under ett nytt medborgarlöfte för stadsdelarna Gottsunda/Valsätra.

Syftet med detta löfte var bland annat att intensifiera samarbetet mellan kommunen och polismyndigheten för att förbättra det brottsförebyggande arbetet.

Nyligen kunde vi läsa i UNT om en grov misshandel som ägt rum på Gottsunda centrum samt flera andra våldsbrott, incidenter och rån har rapporterats från stadsdelen det senaste halvåret.

Mot denna bakgrund vill undertecknad fråga kommunstyrelsens ordförande:

- På vilket sätt har medborgarlöftet ökat tryggheten i stadsdelen Gottsunda/Valsätra?
- Har kommunen misslyckats med sitt arbete med att få bort Gottsunda/Valsätra från polisens lista över särskilt utsatta områden?
- Kommer kommunen inkomma med ett nytt medborgarlöfte för stadsdelen Gottsunda/Valsätra?

Uppsala den 4 februari 2021

David Perez

Ledamot (SD)

Vad är styrets plan för att hjälpa etablerade nyanlända som riskerar att bli bostadslösa?

När Uppsala kommun tog emot ett stort antal flyktingar under 2015-2016 upplät Uppsalahem ett antal tillfälliga kontrakt åt kvotflyktingar, barnfamiljer, och övriga med uppehållstillstånd. En prioritering gjordes varvid möjligheten gavs för kvotflyktingar och barnfamiljer att gå över till ordinarie kontrakt när de tillfälliga kontrakten löpt ut.

Denna prioritering av kvotflyktingar och barnfamiljer är fullt rimlig. Om vi måste prioritera så ska dessa grupper prioriteras över övriga som har bättre chanser att komma in på bostads- och arbetsmarknaden på egen hand. Dock ser vi nu att även gruppen med permanent uppehållstillstånd utan barn har svårt att skaffa sig bostad på egen hand, trots försök. Flyktingmottagningen har dessutom sjunkit kraftigt, vilket kan möjliggöra en annan typ av prioritering.

Många i den gruppen riskerar nu att bli bostadslösa när de tillfälliga kontrakten löper ut, och har hört av sig till Uppsalahem om att de har svårt att hitta bostad. Där har de fått höra att Uppsalahem inte har möjlighet att hjälpa dem på grund av ett kommunstyrelsebeslut som omöjliggör för bolaget att teckna förlängt eller ordinarie kontrakt med denna grupp, en stor grupp människor som nu riskerar att bli bostadslösa.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- Vad har styret för plan för att hjälpa den gruppen som nu riskerar att bli bostadslösa efter att dessa tillfälliga kontrakt löpts ut, men som har svårt att komma in på bostadsmarknaden på egen hand?
- Avser styret göra någonting åt det faktum att Uppsalahems styrelse känner sig bakbundna av kommunstyrelsebeslutet från 2018 om övertagande av förstahandskontrakt?
- Vilka möjligheter finns för att hjälpa gruppen som riskerar att bli utan bostad?
- Vilka möjligheter finns för att underlätta för Uppsalahem att förlänga eller förnya kontrakten med den här gruppen?

Tobias Smedberg (v)

